

Brüsszel, 2020.2.28.
COM(2020) 72 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (4) bekezdése és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (4) bekezdése szerint a Schengeni Információs Rendszer (SIS) új jogalapjainak teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról

1. BEVEZETÉS

2018. november 28-án az Európai Parlament és a Tanács három új rendeletet fogadott el a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról¹. Az új SIS-rendeletek a következő területeken terjesztik ki a SIS hatályát és funkcióit:

- a figyelmeztető jelzések új kategóriái és a meglévő figyelmeztetőjelzés-kategóriák által biztosított lehetőségek bővítése;
- a SIS figyelmeztető jelzésekben szereplő adatkategóriák bővítése;
- új technikai lehetőségek;
- új biometrikus képességek;
- szélesebb körű hozzáférés a SIS figyelmeztető jelzésekhez nemzeti és európai szinten.

Az új rendelkezéseket különböző szakaszokban kell végrehajtani. A rendeletek a végrehajtás következő rész céljait határozzák meg:

- 1) **I. végrehajtási szakasz** (felkészülés a **2019. végi** működésbe lépésre): az Europol és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség² által kirendelt csapatok tagjai hozzáférhetnek a SIS-ben szereplő figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához;
- 2) **II. végrehajtási szakasz** (felkészülés a **2020. végi** működésbe lépésre): minden tagállam képes alkalmazni az automatikus ujjnyomat-azonosító rendszert (AFIS) a SIS-ben ujjnyomatok alapján történő lekérdezéshez;
- 3) **III. végrehajtási szakasz** (felkészülés a **2021. végi** működésbe lépésre): az új SIS-rendeletek valamennyi rendelkezésének teljes körű alkalmazása.

E tekintetben az új rendeletek előírják, hogy a Bizottságnak **legkésőbb 2021. december 28-ig** határozatot kell elfogadnia, amelyben meghatározza azt az időpontot, amikor megkezdődik a SIS új rendeletek szerinti működése. E célkitűzés elérése érdekében szükséges, hogy addigra:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1860 rendelete (2018. november 28.) a Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése céljából történő használatáról (HL L 312., 2018.12.7., 1. o.);

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1861 rendelete (2018. november 28.) a határforgalom-ellenőrzés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény módosításáról, valamint az 1987/2006/EK rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 14. o.);

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56. o.).

² Az új SIS-rendeletek értelmében az Európai Határ- és Parti Őrségről és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2016. szeptember 14-i (EU) 2016/1624 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének 8. és 9. pontjában említett csapatok tagjai jogosultak hozzáférni a SIS-ben szereplő adatokhoz és lekérdezni azokat, amennyiben erre feladataik teljesítéséhez szükség van, és azt egy konkrét művelet műveleti terve megkívánja. Az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség oly módon nyújt operatív támogatást, hogy beveti az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatából létrehozott határigazgatási csapatokat, migrációkezelést támogató csapatokat és visszaküldési csapatokat.

- elfogadják valamennyi szükséges végrehajtási jogi aktust;
- a tagállamok értesítsék a Bizottságot arról, hogy elfogadták a szükséges technikai és jogi előírásokat; valamint
- az eu-LISA értesítse a Bizottságot valamennyi tesztelési tevékenység sikeres befejezéséről.

Az (EU) 2018/1861 rendelet 66. cikkének (4) bekezdése és az (EU) 2018/1862 rendelet 79. cikkének (4) bekezdése felszólítja a Bizottságot, hogy évente nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az új SIS-rendeletek teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról.

Ez az első helyzetjelentés ismerteti a Bizottság, az ügynökségek és a tagállamok által 2019. január 1-jétől 2019. szeptember 30-ig végzett előkészítő munkát. A jelentés a tagállamok és az ügynökségek által kérdőívek révén nyújtott információkon, valamint az üléseken és munkaértekezleteken elért eredményeken alapul.

2. AZ ÚJ SIS-RENDELETEK VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELŐKÉSZÜLETEK AKTUÁLIS ÁLLÁSA

2.1. Érdekelt felek

A különböző érdekelt feleknek szorosan együtt kell működniük annak érdekében, hogy 2021 végéig megvalósuljon az új SIS-rendeletek teljes körű végrehajtása.

A Bizottság felel a végrehajtási folyamat nyomon követéséért, a jogi rendelkezések helyes és összehangolt alkalmazásának biztosításáért, valamint a szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásáért.

Az eu-LISA felel a SIS Központi Rész és a kommunikációs infrastruktúra fejlesztéséért, beleértve a műszaki előírások elkészítését, a tesztelést és az új SIS előírt határidőn belüli üzembe helyezését.

A tagállamok felelnek a SIS Nemzeti Résznek a SIS Központi Részen belüli fejlesztésekkel összhangban történő fejlesztéséért, valamint a SIS-adatok és kiegészítő információk kezeléséhez szükséges valamennyi jogi és eljárási előkészületnek az új SIS-rendeleteknek megfelelő végrehajtásáért.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol és az Eurojust felel annak biztosításáért, hogy minden előkészületet megtegyenek annak érdekében, hogy felhatalmazott felhasználóik az új SIS-rendeleteknek megfelelően hozzáférhessenek a SIS-adatokhoz.

2.2. Bizottság

2.2.1. A tevékenységek összehangolása és az érdekelt felek bevonása

A Bizottság 2019 januárjában az illetékes tagállami hatóságok és uniós ügynökségek szakértőiből álló hálózatot hozott létre, hogy az összehangolja a tevékenységeket és segítse a Bizottságot egyes feladatai ellátásában:

- a határigazgatási és biztonsági információs rendszerekkel foglalkozó szakértői csoport³ keretében létrehozták a **SIS-alcsoportot** és a **SIRENE⁴-alcsoportot**; a SIS-alcsoport feladata, hogy szakértői tanácsot adjon a Bizottságnak a SIS új rendelkezéseinek és funkcióinak helyes alkalmazását szolgáló technikai lehetőségekről, valamint hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat dolgozzon ki; a SIRENE-alcsoport feladata, hogy szakértői tanácsot adjon a Bizottságnak a SIRENE-eljárások szükséges módosításaival kapcsolatban;
- létrehoztak egy **bizottságot**⁵ („SIS/SIRENE rendőrségi bizottság” és „SIS/SIRENE határellenőrzési bizottság”), hogy az segítséget nyújtson a Bizottságnak a szükséges végrehajtási jogi aktusok kidolgozásához; a bizottság a fő döntéshozó szerv, amely jóváhagyja a szakértők által a SIS- és a SIRENE-alcsoportokban vagy az eu-LISA által vezetett technikai üléseken tett ajánlásokat.

A Bizottság aktívan részt vesz az eu-LISA által irányított tevékenységekben és technikai üléseken, valamint a SIS/SIRENE bizottság rendszeres ülései keretében biztosítja a különböző érdekelt felek tevékenységeinek összehangolását.

2.2.2. A műszaki fejlesztésre vonatkozó követelmények meghatározása

A Bizottság és a tagállamok szakértőinek munkája első lépésként arra összpontosított, hogy az új rendeleteknek megfelelően kidolgozzák a SIS Központi Részén belüli műszaki fejlesztésekre vonatkozó követelményeket.

A SIS nem biometrikus részéhez kapcsolódó követelmények meghatározására irányuló fő munkafolyamat 2019 áprilisában fejeződött be. A SIS/SIRENE bizottság jóváhagyását követően az elfogadott pontokat vagy megküldték az eu-LISA-nak a tagállamokkal folytatandó további technikai megbeszélések és a műszaki előírásokba való beillesztés céljából, vagy pedig beépítették azokat az új végrehajtási jogi aktusok tervezetébe.

Az új SIS-rendeletek a SIS biometrikus képességeinek jelentős fejlesztését is megkövetelik. A Bizottság **Közös Kutatóközpontja** három tanulmányt készített a SIS új biometrikus képességeinek megvalósításáról, az ujjnyom- és tenyérynym- azonosításról, az arcaazonosításról és a DNS-profilokról⁶. A 2019 júniusában véglegesített tanulmányok arra a következtetésre jutottak, hogy e technológiákat fel lehet használni a SIS-ben, és néhány ajánlást fogalmaztak meg. A Közös Kutatóközpont a tagállamokkal folytatott technikai megbeszélések során is folyamatosan támogatja a Bizottságot és az eu-LISA-t.

³ <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3643>

⁴ Kiegészítő információ kérése a nemzeti kapcsolattartó pontoktól.

⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list>

⁶ Haraksim R., Galbally J., Beslay L., *Study on Fingerprint and Palmprint Identification Technologies for their Implementation in the Schengen Information System* (Az ujjnyom- és tenyérynym-azonosítási technológiáknak a Schengeni Információs Rendszerben való alkalmazásáról szóló tanulmány), EUR 29755 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2019;

J. Galbally, P. Ferrara, R. Haraksim, A. Psyllos, L. Beslay, *Study on Face Identification Technology for its Implementation in the Schengen Information System* (Az arcaazonosítási technológiának a Schengeni Információs Rendszerben való alkalmazásáról szóló tanulmány), EUR 29808 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2019;

Angers A, Kagkli DM, Oliva L, Petrillo M, Raffael B, *Study on DNA Profiling Technology for its Implementation in the Central Schengen Information System* (A DNS-profilalkotási technológiának a Schengeni Információs Rendszer Központi Részben való alkalmazásáról szóló tanulmány), EUR 29766 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2019.

2.2.3. A technikai végrehajtási intézkedések kidolgozása

A Bizottság megkezdte a végrehajtási intézkedések kidolgozását, elsősorban az alfanumerikus adatoknak a SIS-be való bevitelére és kezelésére vonatkozó technikai szabályokra összpontosítva. A jelentéstételi időszak végén széles körű egyetértés alakult ki a tagállamok és a Bizottság között e végrehajtási intézkedések tartalmát illetően. A Bizottság 2020-ban szándékozik megindítani az elfogadási eljárást. A Bizottság célja, hogy 2020 folyamán aktualizálja a biometrikus adatok minőségéről szóló hatályos végrehajtási jogi aktust⁷ a Közös Kutatóközpont ajánlásai és az eu-LISA irányításával e területen folytatott technikai megbeszélések eredményei alapján.

2.2.4. A SIRENE-kézikönyv aktualizálásának kidolgozása

A SIRENE-kézikönyv⁸ az a végrehajtási jogi aktus, amely meghatározza a SIS figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos kiegészítő információk cseréjére vonatkozó eljárásokat. Az új rendeletekben a végrehajtásra vonatkozóan megállapított különböző részecélok szerint a SIRENE-kézikönyv aktualizálását két szakaszban kell elvégezni:

- az **I. szakasz** a kiegészítő információknak a tagállamok és az Europol közötti cseréjéhez szükséges aktualizálásra vonatkozik; ezt a felülvizsgálatot még azelőtt be kell fejezni, hogy az Europol (a tervek szerint 2020-ban) műszakilag kapcsolódna a SIRENE-hálózathoz;
- a **II. szakasz** a SIRENE-kézikönyv teljes aktualizálására vonatkozik, beleértve az új rendeletekre tekintettel szükséges valamennyi új eljárást is.

Az I. szakaszt illetően a Bizottság javaslatot készített a jelenlegi SIRENE-kézikönyv felülvizsgálatára, és 2019. szeptember 12-én megvitatásra a bizottság elé terjesztette azt. A Bizottság 2020 folyamán véglegesíteni kívánja a felülvizsgálatot, mielőtt az Europol műszakilag hozzákapcsolódna a SIRENE-hálózathoz.

A II. szakasz keretében előírt változtatások tekintetében a Bizottság a SIRENE-alcsoporttal együtt több területen elemezte az új SIRENE-eljárásokra vagy a meglévő eljárások aktualizálására vonatkozó követelményeket. A jelentéstételi időszakon kívül több ülést is terveznek azzal a céllal, hogy 2020 elejéig közös megállapodást érjenek el a legfontosabb rendelkezések tartalmáról. A rendelkezések tartalmára vonatkozó megállapodás megszületését követően a következő lépéseket kell megtenni:

- az új vagy felülvizsgált eljárások beillesztése a felülvizsgált SIRENE-kézikönyvbe, és azoknak a bizottságon belüli megvitatása és jóváhagyása (a Bizottság által irányított tevékenység);
- a SIRENE-irodák közötti adatcserére vonatkozó műszaki előírások aktualizálása (az eu-LISA által irányított tevékenység);

⁷ A Bizottság (EU) 2016/1345 végrehajtási határozata (2016. augusztus 4.) a Schengeni Információs Rendszer második generációján (SIS II) belüli ujjnyomatrekordok adatminőségére vonatkozó minimumelőírásokról (az értesítés a C(2016) 4988. számú dokumentummal történt) (HL L 213., 2016.8.6., 15. o.).

⁸ A Bizottság (EU) 2017/1528 végrehajtási határozata (2017. augusztus 31.) a SIRENE-kézikönyvről és a Schengeni Információs Rendszer második generációja (SIS II) további végrehajtási intézkedéseiről szóló 2013/115/EU végrehajtási határozat mellékletének felváltásáról (HL L 231., 2017.9.7., 6. o.).

- a SIRENE nemzeti munkafolyamati rendszereinek aktualizálása az adatcserére vonatkozó műszaki előírásoknak megfelelően (a tagállamok és az Europol által irányított tevékenység).

2.3. eu-LISA

2.3.1. Tervezés és költségvetés

Az eu-LISA két szakaszban tervezte megkezdeni a működését:

- **I. szakasz:** 2019 decemberében az első hivatalos verzió készen áll a telepítésre; ez a verzió teljes körű hozzáférést biztosít az Europol számára a SIS-hez, és lehetővé teszi az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség számára, hogy létrehozza a SIS-hez való műszaki kapcsolódást;
- **II. szakasz:** 2021 decemberében sor kerül az új rendeletekkel kapcsolatos valamennyi változtatást tartalmazó második hivatalos verzió megvalósítására és üzembe helyezésére; ezt megelőzően az eu-LISA négy teszt sorozat elvégzését tervezi.

Az (EU) 2018/1861 rendelet 5. cikkének (3) bekezdése 31 098 000 EUR-t különített el az eu-LISA számára a SIS Központi Résszel és a kommunikációs infrastruktúrával kapcsolatos műszaki fejlesztések elvégzéséhez, továbbá a kapcsolódó műszaki képzési tevékenységekhez. Ez a helyzetjelentés még nem tartalmazza a felmerült költségek részletes áttekintését, mivel az első jelentéstételi időszak nagyon rövid időt ölelt fel.

2.3.2. Koordinációs tevékenységek

Az eu-LISA úgy döntött, hogy a SIS-en belüli biometrikus képességek megvalósításával kapcsolatos technikai megbeszéléseket különválasztja a SIS nem biometrikus részének fejlesztésével kapcsolatos megbeszélésektől. Az eu-LISA-nak és alvállalkozóinak a két terület műszaki fejlesztésével kapcsolatos tevékenységét a programirányítási fórum (PMF) kettős struktúrája (a továbbiakban: **AFIS PMF** – amely a biometriával foglalkozik, valamint: **SIS átdolgozott PMF** – amely a nem biometrikus részekkel foglalkozik) keretében hangolják össze. A PMF-struktúra résztvevői közé tartozik a Bizottság, valamennyi tagállam és ügynökség projektmenedzserei, valamint az eu-LISA projektcsapat.

2.3.3. A SIS Központi Rész nem biometrikus részére vonatkozó műszaki előírások kidolgozása

Az eu-LISA 2019 májusában kezdte meg a SIS nem biometrikus részével kapcsolatos fő tevékenységét, miután a SIS-alcsoport véglegesítette a követelmények jegyzékét, és a SIS/SIRENE bizottságban jelentős előrelépés történt a technikai végrehajtási intézkedések tekintetében. A felhasználói követelmények dokumentumának első tervezetét 2019. szeptember 2-án valamennyi érdekelt fél megkapta. Az eu-LISA 2019 októberében biztosítja az interfészvezérlési dokumentáció / részletes műszaki előírások első változatát. A tervek szerint 2020 elejéig be kell fejezni az említett előírásokkal kapcsolatos munkát.

Az eu-LISA a SIS üzemképes állapotban tartására vonatkozó keretszerződés részeként egyedi szerződéseket írt alá a SIS Központi Rész fejlesztésére.

2.3.4. A SIS Központi Rész biometrikus részére vonatkozó műszaki előírások kidolgozása

A SIS Központi Rész biometrikus eleme (a továbbiakban: SIS AFIS) 2018 márciusában lépett működésbe. Az új SIS rendeletek a meglévő AFIS jelentős módosítását követelik meg. Először is a biometrikus lekérdezéseket kibővítik a daktiloszkópiai adatok új kategóriáira (tenyérnyomatok és látens lenyomatok). Ezen túlmenően az új SIS-rendeletek előírják, hogy a tagállamoknak minden üzemelési körülmény esetén képeseknek kell lenniük az ujjnyomat-lekérdezési funkció használatára.

Az eu-LISA elindította az „AFIS 2. szakasza projektet”, hogy az említett követelményeknek megfelelően tovább fejlessze a SIS AFIS-t. A projekt először a fejlesztés „elemzési és tervezési” szempontjaira összpontosít, kitérve a SIS AFIS 2. szakaszának projektindításával, követelményeivel, specifikációjával és előzetes tervezésével kapcsolatos előkészítő munkára. A felhasználói követelmények dokumentumának és az interfészvezérlési dokumentációnak / részletes műszaki előírásoknak a véglegesítésére 2019 végéig kerül sor. A „megvalósítás” második szakasza 2020 elején kezdődik.

2.4. Tagállamok

2.4.1. Hatály

Ez a jelentés csak azokra a tagállamokra terjed ki, amelyek jelenleg kapcsolódnak a SIS-hez. Írország és Ciprus kivételével érinti valamennyi uniós tagállamot és a négy schengeni társult országot (30 állam)⁹. Az Egyesült Királyságra is kiterjed a kilépésről rendelkező megállapodás rendelkezései szerint.

2.4.2. Költségvetés

Az (EU) 2018/1861 rendelet 5. cikkének (4) bekezdése 36 810 000 EUR összegű kiegészítő globális juttatást különített el a tagállamok számára, amelyet teljes egészében az érintett nemzeti rendszerek gyors és eredményes korszerűsítésére kell fordítani. 2019-ben lekötötték az első 18 405 000 EUR összeget.

2.4.3. A SIS AFIS (2020 végéig lezárandó) telepítésének jelenlegi állása

A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy a bizottság június 13-i ülésén számoljanak be a SIS AFIS telepítésére irányuló előkészületeik állásáról. Minden tagállam kitöltötte a kérdőívet. A jelentéstételi időszak végén (2019. szeptember 30.) a következő volt a helyzet:

- 19 tagállam már telepítette az AFIS lekérdezési funkciót;
- 3 tagállam azt tervezte, hogy még 2019-ben telepíti az AFIS lekérdezési funkciót;
- 2 tagállam azt tervezte, hogy 2020-ban telepíti az AFIS lekérdezési funkciót;

⁹ A kérdőíveket megválaszoló uniós és schengeni tagállamok listája: Ausztria, Belgium, Bulgária, Horvátország, Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Magyarország, Izland, Olaszország, Lettország, Litvánia, Liechtenstein, Luxemburg, Málta, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Svédország, Svájc.

- 6 tagállam nem szolgáltatott részletes telepítési ütemtervet a kérdőívre adott válaszában; a Bizottság a következő jelentéstételi időszak folyamán (2019. október 1. – 2020. szeptember 30.) szorosan nyomon fogja követni a végrehajtás helyzetét ezekben a tagállamokban.

2.4.4. Az új jogalapok (2021 folyamán megvalósítandó) teljes körű végrehajtásának előkészületei

A tagállamok előkészületei rendkívül lényegesek, mivel a Bizottság csak azt követően tűzheti ki azt az időpontot, amikor az új SIS megkezdje működését, hogy a tagállamok értesítették a Bizottságot arról, hogy elfogadták a szükséges technikai és jogi előírásokat.

Említést érdemel, hogy a tagállamok által végzett tevékenységek még kezdeti szakaszban vannak, mivel a tagállamok csak akkor kezdenek meg teljes mértékben nemzeti rendszereik fejlesztését, amikor (2020 elején) meghatározták a SIS Központi Részen belüli fejlesztésekre vonatkozó előírásokat és véglegesítették a műszaki dokumentációt.

A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy a 2019. július 11-én megküldött kérdőív segítségével számoljanak be a nemzeti szinten végzett előkészületekről. Minden érintett tagállam kitöltötte a kérdőívet. A Bizottság arra kérte a tagállamokat, hogy a következő területekre vonatkozóan szolgáltatassanak információkat:

- projekttervezés és -irányítás;
- belső koordináció;
- hatásvizsgálat a költségvetés, az emberi erőforrások, a szervezés és a nemzeti jogszabályok tekintetében.

Ami a projekttervezést illeti, a tagállamok csaknem fele (14 válaszadó) már elkezdte vagy meghatározta a projekttervet és a kapcsolódó részcélokat; a tagállamok másik fele (16 válaszadó) 2019 végén – 2020 elején tervezi ezt megtenni. Ezen túlmenően a tagállamok többsége (24 válaszadó) létrehozott vagy a közeljövőben létre fog hozni egy külön projektcsapatot és kijelölt egy projektmenedzsert; öt tagállam a meglévő szervezeti egységek vagy csapatok segítségével fogja irányítani a SIS végrehajtását, egy tagállam pedig még nem tisztázta a belső végrehajtás módját. A válaszadók nagy többsége (26) azt tervezi, hogy nemzeti szinten együttműködést alakít ki az illetékes hatóságok között.

Ami a hatásvizsgálatot illeti, a tagállamok jelenleg az előkészítés különböző szakaszaiban tartanak¹⁰:

költségvetési hatásvizsgálat:

- 18 tagállam 2019-ben lezárta az értékelést;
- 8 tagállam 2020-ban lezárja az értékelést;

¹⁰ Nem minden tagállam tudott konkrét értékelést adni a kérdőívben figyelembe vett minden egyes kategóriára vonatkozóan.

- 2 tagállam 2020-ban kezdi meg az értékelést;

emberi erőforrás igények felmérése:

- 9 tagállam 2019-ben lezárta az értékelést;
- 9 tagállam 2020-ban lezárja az értékelést;
- 5 tagállam 2019 végén – 2020 elején kezdi meg az értékelést;

szervezeti igényfelmérés:

- 7 tagállam 2019-ben lezárta az értékelést;
- 9 tagállam 2020-ig lezárja az értékelést;
- 10 tagállam arról számolt be, hogy 2019 végén – 2020 elején kezdi meg az értékelést;

a nemzeti jogszabályok hatásvizsgálata:

- 9 tagállam 2019-ben lezárta az értékelést;
- 12 tagállam 2020-ban lezárja az értékelést;
- 1 tagállam 2021 elején zárja le az értékelést.

A Bizottság a SIS/SIRENE bizottság rendszeres ülésein továbbra is szorosan nyomon követi a tagállamok előkészítő tevékenységét.

2.5. Ügynökségek

A jelentés e része az Europol és Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség előkészületeire összpontosít, mivel az ezen ügynökségeket érintő rendelkezések már 2019 végétől alkalmazandók (ezek az első végrehajtási szakaszba tartoznak).

Az Eurojustot érintő változások minimálisak és csak 2021 végétől alkalmazandók. Ezért a mostani helyzetjelentés az Eurojust előkészületeire nem tér ki.

2.5.1. Europol

Az Europol a jelenlegi SIS-rendeletek értelmében már használja a SIS-t. Az új rendeletek a következő két területen tartalmazzák az Europolra vonatkozó módosításokat:

- hozzáférés a SIS-ben található figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához, valamint
- a SIRENE-hálózathoz való kapcsolódás.

Az új rendelkezéseket 2019 végétől kell alkalmazni.

Az első jelentéstételi időszak folyamán az Europol fejlesztette meglévő interfészét, hogy a 2019 decemberétől telepítendő egységes keresőmotor segítségével hozzáférhessen a SIS figyelmeztető jelzésekhez. A végrehajtás befejeződött, és az eu-LISA-val való integráció tesztelését 2019 negyedik negyedévére tervezik.

Az Europol célja, hogy 2020 végére készen álljon a SIRENE-hálózathoz való kapcsolódásra. A tervek szerint az Europol megszakításmentes működésre képes ügyfélszolgálati irodájában/operatív központjában kiépítik a SIRENE-funkciót. Az Europol azt tervezi, hogy az adatsértetlenség és a hatékony munkafolyamat biztosítása érdekében a SIRENE levéltovábbító mechanizmust integrálja saját SIENA (Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazás) elnevezésű üzenetovábbító rendszerébe.

Ezen túlmenően az Europol a következő előkészítő tevékenységeket végezte:

- 2019 folyamán kiigazította az Europol belső eljárásait, hogy azok magukban foglalják a SIS-hez való teljes körű hozzáférésre vonatkozó új képességeket; 2020 folyamán további aktualizálásokra kerül sor a SIRENE levéltovábbító mechanizmushoz való kapcsolódás és a kiegészítő információk cseréje érdekében;
- a bevált módszerek összegyűjtése céljából tanulmányi látogatást tett a SIRENE-irodáknak; valamint
- előzetes egyeztetés kezdődött az európai adatvédelmi biztossal.

Az Europol 70 596 EUR-s költségvetéssel rendelkezik a SIS figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához való hozzáférés érdekében történő bővítés céljára.

2.5.2. Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség

Az új SIS-rendelet értelmében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által kirendelt csapatok tagjai 2019 végétől jogosultak arra, hogy hozzáférjenek a SIS-ben tárolt figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához. E csapatok tagjainak az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által létrehozott és karbantartott technikai interfészen keresztül kell hozzáférniük a SIS-hez.

E célból az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség 2019-ben kidolgozott és jóváhagyott egy, az alábbi részekből álló projektet:

- az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség központjában található technikai interfészből, egy webes alkalmazásból és egy, az adatbázishoz való csatlakozásra szolgáló mobil alkalmazásból álló rendszer kifejlesztése;
- a berendezések szállítása;
- a rendszer használatára vonatkozó eljárások és szabályok kidolgozása, beleértve a kommunikációs csatornákat, szabályokat és a fogadó tagállamok hatóságaival való együttműködést; valamint
- végfelhasználók képzése.

A projekt teljes időtartama a becslések szerint 25 hónap, a SIS lekérdezésére 19 hónap után (2021 közepén) nyílik lehetőség. Az utolsó hat hónapot kizárólag a mobilalkalmazás fejlesztésére fogják fordítani.

Ezen túlmenően az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség a következő tevékenységeket végezte a jelentéstételi időszak folyamán:

- projektmenedzsereket és irányítóbizottságot nevezett ki, döntés-előkészítő tanulmányt készített, amelyet az irányítóbizottság 2019. szeptember 18-án hagyott jóvá;
- munkaszintű kapcsolatot alakított ki az eu-LISA-val; valamint
- megkezdődött az adatvédelmi tisztviselővel való egyeztetés.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség becslése szerint a teljes projekt költségvetése 3 489 200 EUR, az éves ismétlődő költségek pedig 212 000 EUR-t tesznek ki.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az első jelentéstételi időszak folyamán (2019. január 1. – szeptember 30.) a különböző érdekelt felek jelentős előrelépést tettek az új SIS-rendeleteknek a meghatározott részcélok szerinti végrehajtása terén:

- 1) **I. végrehajtási szakasz (2019 vége):** az eu-LISA megtette a szükséges előkészületeket annak érdekében, hogy a SIS-hez való teljes körű hozzáférést kiterjessze az Europolra, és lehetővé tegye az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek a SIS-hez való kapcsolódását; az Europol 2019 végétől a SIS-ben tárolt figyelmeztető jelzések valamennyi kategóriájához hozzáféréssel rendelkezik; az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség finanszírozást nyújtott, és elkezdett egy projektet, amely lehetővé teszi, hogy csapatainak tagjai 2021-ben hozzáférést kapjanak a SIS-hez;
- 2) **II. végrehajtási szakasz (2020 vége):** a jelentéstételi időszak végére 19 tagállam valósította meg az ujjnyomat-lekérdezési funkciót; 11 tagállamnak 2020 végéig kell megvalósítania a funkciót;
- 3) **III. végrehajtási szakasz (2021 vége):** a jelentéstételi időszak folyamán a Bizottság és az eu-LISA koordinálta az új SIS-rendeletek teljes körű végrehajtásához szükséges végrehajtási intézkedések és műszaki előírások kidolgozására irányuló tevékenységeket; a fő előkészítő munka a tervek szerint 2020 elejére fejeződik be annak érdekében, hogy elegendő idő álljon a tagállamok rendelkezésére nemzeti végrehajtási projektjeik elindításához; a tagállamok megkezdték a nemzeti szintű előkészítő tevékenységeket, hogy 2021 végére készen álljanak a működés megkezdésére.

Az új SIS-rendeletek végrehajtása szorosan kapcsolódik a határigazgatási és biztonsági információs rendszerek interoperabilitásának megvalósításához. A Bizottság az eu-LISA igazgatótanácsával és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel együtt kialakított egy, az egymással összefüggő projektek előrehaladásának nyomon követésére és a problémák korai szakaszban történő felfedezésére szolgáló mechanizmust.

A 2020. december 28-án esedékes következő helyzetjelentés egy teljes évre terjed majd ki, és ismertetni fogja az érdekelt feleknek a következő jelentéstételi időszak folyamán, 2019. október 1-jétől 2020. szeptember 30-ig végzett tevékenységeit.